

УДК 351

Штокайло В.-ст. гр. ОТП-311

*Технічний коледж Тернопільського Національного Технічного
Університету імені Івана Пулюя*

РОЛЬ ЛОГІСТИКИ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Науковий керівник: викладач, Дранівський Н.І.

Shtokaylo V.

Technical College of Ivan Puluji Ternopil National Technical University

THE ROLE OF LOGISTICS AT UKRAINIAN ENTERPRISES

Supervisor: Dranivskiy N.I, teacher

Ключові слова: логістика, виробництво, KANBAN, Just in Time

Keywords: logistics, production, KANBAN, Just in Time

Діяльність будь-якого підприємства можна охарактеризувати як процес, що постійно повторюється, тому логістику можна розглядати як замкнений управлінський цикл, який також постійно повторюється.

Світовий та національний досвід господарювання показують, що популярною практикою підвищення конкурентоспроможності підприємств є вибір логістичної системи, грамотне впровадження якої може привести до здійснення довгострокових цілей підприємства та зниження постійних витрат.

Під логістичною системою розуміють, сукупність функціонально співвіднесених елементів, що націлені на виконання основної задачі логістики – це доставки товару в необхідній кількості і якості, в потрібний час і місце, потрібному споживачу з мінімальними витратами.

Логістичне управління – це процес формулювання стратегії, планування, управління і контроль за переміщенням і складуванням сировини, матеріалів, виробничих запасів, готових виробів, та формуванням інформації від споживача, з метою ефективного пристосування та задоволення потреб клієнта.

Використовуючи логістичну концепцію управління, шляхом організації закупівель і розподілу, підприємство може досягнути зниження рівня витрат і покращення якості постачання, підвищити можливості адаптації підприємства до попиту на ринку, гарантувати певний сервіс споживачам і, тим самим, отримати додаткові конкурентні переваги на ринку.

На сьогоднішній день найпоширенішою концепцією логістики у світі є «Just-in-time» (з англ. «якраз вчасно»). Основна ідея цієї концепції полягає в наступному: якщо виробничий розклад задано, то можна так організувати рух матеріальних потоків, що всі матеріали, компоненти чи напівфабрикати будуть надходити в необхідній кількості, в потрібне місце і час для виробництва, складання або реалізації готової продукції.

Для досягнення даних цілей бізнес-процеси розглядаються як такі, що залежать від візуальних сигналів або методу управління «канбан», що був розроблений спеціалістами японської фірми «Toyota» в 50-х роках минулого століття, з метою досягнення та підтримки високого рівня виробництва.

Особливої актуальності концепція «Just-in-time» набуває в період кризи, коли підприємства повинні організувати свою діяльність так, щоб мінімізувати витрати, пов'язані з рухом та зберіганням товарно-матеріальних цінностей від первинного джерела до кінцевого споживача.

На даний момент лише деякі з українських підприємств слідує повністю або частково основним вимогам цієї концепції.

Один з лідерів українського ринку по виробництву кетчупів та майонезів, ПрАТ «Чумак», спромігся створити свою власну логістичну систему та вийти на новий рівень ведення сучасного бізнесу, постійно зменшуючи кінцеву собівартість товарів та збільшуючи якість їх виготовлення.

З 2016 року ПрАТ «Чумак» перейшло на систему «Just-in-time», що передбачає випуск виробничих партій невеликого розміру, скорочення часу підготовки до виробництва, обмеження об'єму незавершеного виробництва.

Велику увагу керівництво ПрАТ «Чумак» приділяє створенню власного логістичного центру – складського терміналу, інтегрованого з виробництвом. Щоб повністю виключити перевезення продукції на проміжні склади, було побудовано новий великий термінал загальною площею 11,5 тис.м². Тепер готова продукція з конвеєра відвозиться автотранспортом на цей склад.

Важливим елементом «Just-in-time» є автоматизація виробництва і система заохочення працівників. Сьогодні ПрАТ «Чумак» випускає понад 120 найменувань продукції. Тому на новому терміналі використовується спеціалізоване програмне забезпечення сімейства WMS (англ. Warehouse Management System — система управління складом).

Така програма дозволяє вести облік в режимі on-line — при прийманні товару складський робочий лише сканує штрих-код на коробці і продукт автоматично оприбутковується.

Головна перевага нового програмного забезпечення — це розміщення продукції на стелажах по термінах оборотності. Програма WMS дозволяє також відстежити час, витрачений працівником складу на ту чи іншу операцію та якість її виконання.

Створити ідеальну структуру логістичного управління для того чи іншого підприємства неможливо. В кожного вона буде різною, оскільки її метою є досягнення конкретних стратегічних завдань.

Отже, підприємства, які використовують принципи логістичного управління, забезпечують високу конкурентоспроможність своєї продукції і послуг за рахунок оптимізації витрат, пов'язаних з виробництвом і реалізацією товарів, прискорення оборотності обігового капіталу, найбільш повного задоволення споживачів у якісних товарах та сервісі.

Такий ефект досягається шляхом значного скорочення запасів матеріальних ресурсів і готової продукції у сферах виробництва, постачання і збуту, скорочення тривалості виробничого циклу виконання замовлень клієнтів, упровадження гнучких автоматизованих виробництв, що дозволяють швидко переходити на випуск нових видів продукції, створення дистрибутивних каналів збуту тощо.

Організація логістичного управління на вітчизняних підприємствах повинна починатись з розроблення стратегії для досягнення максимального прибутку з мінімальними витратами і підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Незважаючи на значну кількість наукових розробок у сфері логістичного управління, його стан на підприємствах та фірмах України знаходиться на початковому етапі свого розвитку, що обумовлює вирішення низки завдань, пов'язаних з удосконаленням формування системи управління, адекватної умовам сьогодення.

Виходячи з вищесказаних фактів можна зробити висновок, що система «Just in time» українським підприємствам необхідна, навіть у неповному її вигляді, але

неодмінно враховуючи національні фактори та особливості виробництва і збуту продукції.

Хоча існують і можливі ризики при її впровадженні, значні супутні витрати, але більшості підприємцям слід пам'ятати, що логістика як функціональна одиниця є не просто допоміжним процесом на підприємстві, але й стратегічно важливою запорукою успішного ведення бізнесу на сучасному ринку.

Література

1. АКТУАЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ СУЧАСНИХ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ НА ПРИКЛАДІ "JUST IN TIME" - Наукова спільнота [Електронний ресурс]: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-1302/>. – Дата доступу: 02.04.2018.
2. ЛОГІСТИЧНА КОНЦЕПЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ - Наукова спільнота [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу URL: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-1278/>. – Дата доступу: 02.04.2018.
3. Якраз вчасно — Вікіпедія [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу [URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%AF%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B7_%D0%B2%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%BE](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%AF%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B7_%D0%B2%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%BE). – Дата доступу: 03.04.2018.